Sociaal Veiligheidsbeleid
CBS De Wegwijzer
2026 – 2027

De Wegwijzer
CHRISTELIJKE BASISSCHOOL

VCO HIERDEN HARDERWIJK

Inhoudsopgave Sociaal Veiligheidsbeleid – De Wegwijzer 2026-2027

Opzet school specifiek beleidsdeel Veiligheid
Hoofdstuk 1. Visie op veiligheid
1.1 Inleiding
1.2 Visie en kernwaarden school
1.2.1 Missie
1.2.2 Visie op onderwijs
1.2.3 Motto en kernwaarden
Hoofdstuk 2 Veiligheid op onze school
2.1 Verantwoordelijkheden en basisafspraken
2.1.1 Managementteam op de Wegwijzer
2.1.2 Anti-pest-coördinator
2.1.3 Interne vertrouwenspersoon
2.2. Monitoring
2.3. Schoolspecifiek beleid
2.4 Overige activiteiten
2.4.1 Week tegen het pesten
2.4.2 Week van de Mediawijsheid
2.4.3 Week van de Lentekriebels
2.5 Omgaan met pestgedrag
2.5.1 Anti-pestprotocol

Opzet school specifiek beleidsdeel Veiligheid

Iedere school is verplicht een actueel beleidsplan sociale veiligheid te hanteren. Daarbij is binnen VCO afgesproken dat we het gezamenlijke deel gezamenlijk beheren op de VCO-website. De school specifieke afspraken worden op de eigen website geplaatst.

Hoofdstuk 1. Visie op veiligheid

1.1 Inleiding

Binnen VCO Harderwijk-Hierden hebben we beleid opgesteld voor de sociale veiligheid. Daaronder vallen een aantal protocollen die voor alle scholen gelijk zijn en school specifieke afspraken. In dit document beschrijven we de school specifieke afspraken. Het beleid en bijbehorende protocollen van VCO Harderwijk – Hierden geldt ook op onze school. Dit beleid kunt u hier vinden : sociale veiligheidsbeleid VCO
Aanvullend op het beleid sociale veiligheid is er ook beleid op digitale veiligheid (AVG en privacy) en fysieke veiligheid (arbo e.d.).

1.2 Visie en kernwaarden school

1.2.1 Missie

Het leren op een basisschool is leren voor je leven. Dat betekent dat we met ons onderwijs een goede basis willen leggen op het gebied van de vakken rekenen, taal, lezen en spelling. Daarnaast willen we niet alleen aandacht hebben voor deze schoolse vaardigheden, maar het kind ondersteunen bij en richting geven aan zijn totale ontwikkeling.

1.2.2 Visie op onderwijs

Onze school heet De Wegwijzer. We willen kinderen betrekken bij- en richting geven aan hun eigen ontwikkeling**.** Daarmee bedoelen we de ontwikkeling van hoofd, hart en handen. Daarbij is een veilige basis een voorwaarde om tot leren te komen.

Wij hanteren het leerstofjaarklassensysteem (een kind wordt met leeftijdsgenoten in een groep geplaatst), met veel aandacht voor het individuele kind. Dat voeren we uit door leerstof aan te bieden die bij de leerling past. Als school zijn wij verantwoordelijk voor het behalen van de kerndoelen, maar willen we kinderen ook eigenaar maken van hun eigen ontwikkeling, door hen in toenemende mate keuzes te laten maken in wat en op welke manier ze leren.

Daarbij betrekken we ouders in het proces, door elkaar wederzijds te ondersteunen bij de opvoeding. Daarin proberen we de wederzijdse bijdrages aan deze opvoeding op elkaar af te stemmen vanuit onze kernwaarden (pedagogisch partnerschap).

1.2.3 Motto en kernwaarden

We willen werken vanuit vertrouwen in elkaar en de ander en zelf ook te vertrouwen zijn. Onze kernwaarden zijn:

VEILIGHEID
Je veilig voelen is een voorwaarde om je te kunnen ontwikkelen als mens

RESPECT
Respect hebben is met de ander omgaan zoals je zelf ook benaderd wilt worden

VERANTWOORDELIJKHEID
Je verantwoordelijk tonen voor dat wat je zelf doet, in hoe je omgaat met je medemens en voor de (digitale) omgeving waarin je verblijft

Zorgen voor sociale veiligheid is niet een op zichzelf staande opdracht. Inbedding in de pedagogische aanpak en schoolontwikkeling is een voorwaarde voor het creëren van sociale veiligheid. We bieden alle kinderen goed onderwijs en we stellen onze kernwaarden veiligheid-respect-verantwoordelijkheid centraal.

Hoofdstuk 2 Veiligheid op onze school

Het team van onderwijsmensen binnen een school spelen een belangrijke rol in het zorgen voor sociale veiligheid en in het signaleren, begrenzen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag. Het handelen van het team krijgt richting via de visie en normen en waarden van de school. De overige taken worden belegd bij teamleden en vermeld op de website en in de schoolgids.

2.1 Verantwoordelijkheden en basisafspraken

De organisatie van de school is weergegeven in het schoolplan van de individuele scholen. In het schoolplan staat duidelijk aangegeven wie de directeur is en wie de taken waarneemt in geval van afwezigheid van de directeur.

2.1.1 Managementteam op de Wegwijzer

Bart Jansen is schoolleider van De Wegwijzer. In geval van afwezigheid wordt hij waargenomen door Gerlanda Fortuin - Arends (intern begeleider).

2.1.2 Anti-pest-coördinator

Vanaf 1 augustus 2015 is een aanspreekpunt en een coördinator voor leerlingen die te maken hebben met pesten op elke school verplicht. Leerlingen die worden gepest en hun ouders en leerkrachten, kunnen bij deze anti - pest- coördinator terecht.

Deze persoon is in staat pesten (beter) te signaleren en effectieve preventieve acties uit te voeren. Door een persoon verantwoordelijk te maken voor het anti-pestbeleid kan het (voorkomen van) pesten effectiever aangepakt worden.

Leerkrachten spelen een cruciale rol in het terugdringen van het aantal gepeste kinderen in de klas. Daarom willen wij als school, dat leerkrachten vermoedens van pesten of meldingen van leerlingen over pesten altijd serieus nemen.

De Wegwijzer heeft een Anti-pestcoördinator. Deze persoon is in staat pesten (beter) te signaleren en effectieve preventieve acties uit te voeren.

De centrale vraag die een APC zichzelf stelt, is: hoe zorg ik ervoor dat onze school een steeds veiligere school wordt?

De anti-pest coördinator heeft inzicht in de kenmerken van pesten en digitaal pesten. Marthijs de Lange is de anti-pestcoördinator (APC) op De Wegwijzer (APC wordt ook wel afgekort als CAP = coördinator anti-pesten).

Taakomschrijving

- De APC is het vaste aanspreekpunt voor ouders en (via de interne vertrouwenspersoon) voor leerlingen in het geval van pesten. Zij/hij zorgt ervoor dat zij/hij bekend, zichtbaar en bereikbaar (laagdrempeligheid) is binnen de school. Iedereen weet wie zij/hij is, wat haar/zijn taak is, in welke situaties zij/hij benaderd kan worden en waar en wanneer zij/hij bereikbaar is.
- De APC ondersteunt en adviseert collega's in pestsituaties.
- De APC coördineert een systematische en samenhangende aanpak en houdt contact met betrokkenen totdat het pesten is gestopt.
- De APC is belangenbehartiger in het kader van het antipestbeleid.
- De APC is op de hoogte van actuele ontwikkelingen op het terrein van pesten.
- De APC levert een actieve bijdrage aan een sociaal veilig schoolklimaat door het geven van voorlichting en het organiseren van preventieve activiteiten.
- De APC functioneert als gesprekspartner en beleidsadviseur op het gebied van sociale veiligheid.
- De APC zal de school, zijnde de directie, voorzien van beleidsadviezen v.w.b. anti pesten.
- De APC is betrokken bij het analyseren van meetgegevens uit de monitor Sociale Veiligheid.

2.1.3 Interne vertrouwenspersoon

Daarnaast kennen we binnen VCO ook interne vertrouwenspersonen. Binnen De Wegwijzer is dat Jetske Roubos.

De interne vertrouwenspersoon handelt vertrouwelijk en zorgvuldig. De interne vertrouwenspersoon kan geen geheimhouding beloven onder andere omdat sommige strafbare feiten volgens de wet gemeld moeten worden. Als minderjarige leerlingen met een klacht naar de vertrouwenspersoon komen, dan moet je de ouders hierover informeren vanwege het Informatierecht ouders.

De vertrouwenspersoon draagt medeverantwoordelijkheid voor een veilige school en heeft de volgende verantwoordelijkheden:

- Niet wachten op klagers, maar ook alert zijn op meldingen, geruchten en signalen;
- Niet gevoelig voor hiërarchische verhoudingen;
- Kunnen reflecteren: kritisch zijn op eigen handelen en de klachtenafhandeling naderhand evalueren;
- Regelmatig scholingen volgen om op de hoogte te blijven van nieuwe ontwikkelingen en eigen kennis vergroten;
- Preventieve activiteiten rondom ongewenst gedrag initiëren;
- Zichzelf kenbaar maken binnen de school; met vragen betreffende pesten verwijst zij door naar de APC.
- Gevraagd en ongevraagd beleidsadviezen kunnen en durven geven.

De namen van deze personen worden jaarlijks vermeld in de schoolgids. De anti – pestcoördinator en de interne vertrouwenspersoon worden daarnaast ook jaarlijks bekend gemaakt aan de kinderen en in de school worden deze personen ook zichtbaar voorgesteld. Er is een brievenbus in de school, waarbij kinderen ook vertrouwelijk iets kunnen delen. Op deze brievenbus hangen de foto's van zowel de interne vertrouwenspersoon als de anti-pestcoördinator.

2.2. Monitoring

De veiligheid van onze leerlingen monitoren we jaarlijks. Naast onze gewoonte om met ouders en kinderen gesprekken te voeren, zetten we ook jaarlijks vragenlijsten uit volgens de volgende planning:

- November: WMK Veiligheidsmeting alle leerlingen vanaf groep 6. Deze gegevens worden uitgewisseld met de inspectie.
- Oktober/november en april: Sociale vaardigheden in ons pedagogisch leerlingvolgsysteem Kanvas.
- Om het jaar oudervragenlijst met als onderdeel (sociale) veiligheid van de kinderen.
- We hebben binnen onze school een 'veiligheidsteam', bestaande uit de IVP/APC/de Kanjercoördinatoren/de directeur. Vier keer per jaar evalueren wij de WMK-vragenlijsten, de Kanvaslijsten, ons schoolklimaat en de (sociale) veiligheid.
- Om het jaar evalueren we als team ons schoolklimaat en veiligheid.

2.3. Schoolspecifiek beleid

De visie en levenshouding van de Kanjertraining vormen het uitgangspunt van ons veiligheidsbeleid. We hebben een duidelijke visie op hoe we met elkaar omgaan en willen graag samen met ouders en kinderen zorgen voor een veilige school.

1. We willen te vertrouwen zijn. De meeste mensen willen te vertrouwen zijn. Op die manier willen we gezien, gehoord en begrepen worden. We gaan daarom uit van elkaars goede bedoelingen en kijken met vertrouwen naar elkaar en de kinderen. Ons uitgangspunt is daarbij dat je jezelf mag zijn. Doe je niet anders voor dan wie je werkelijk bent, zoals je bent is het goed. En daarmee ben je te vertrouwen.

2. Wij, leerkrachten en ouders, zijn samen het gezag van het fatsoen. We zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de opvoeding van de kinderen. Een goede opvoeding richt zich op fundamentele menselijke waarden zoals: liefde, vertrouwen, mededogen, toewijding, verantwoordelijkheid en betrokkenheid in de breedste zin van het woord. Daarom moeten wij, ouders en leerkrachten, duidelijke leiders zijn voor kinderen: wij vertegenwoordigen het gezag van het fatsoen. We laten ons daarbij niet bepalen door negatieve gevoelens zoals angst, onmacht en ergernis. We zorgen voor een veilige sfeer door grensoverschrijdend gedrag op een nette manier zorgvuldig aan te pakken. Daarin werken we samen met elkaar. www.kanjertraining.nl

3. We geven het goede voorbeeld De kinderen voelen zich veilig als wij het goede voorbeeld geven:
    - We gaan respectvol met elkaar om.
    - We spreken respectvol over elkaar en de kinderen, ook op sociale media.
    - Indien zich een probleem voor doet of als we ons zorgen maken, dan overleggen we met elkaar. We zoeken een oplossing die goed is voor alle betrokkenen en die recht doet aan de situatie.

2.4 Overige activiteiten

Hieronder een overzicht van de activiteiten die jaarlijks terugkeren en verband houden met het sociale veiligheidsbeleid op De Wegwijzer. Jaarlijks evalueren we onderstaande activiteiten en stellen we vast of we deze opnemen in de jaarplanning van het volgende schooljaar.

2.4.1 Week tegen het pesten

De Week Tegen Pesten is een landelijke projectweek die Stichting School & Veiligheid ieder jaar in de vierde week van september organiseert. De week staat helemaal in het teken van pesten. Er wordt speciaal voor deze week lesmateriaal ontwikkeld bij het thema van dat jaar. Deze week is gekozen omdat het goed is om aan het begin van het schooljaar een sterke start te maken met het werken aan een fijne en veilige school. In deze eerste weken kun je de meeste invloed uitoefenen op een positieve groepsvorming. De Week Tegen Pesten helpt scholen daarbij.

2.4.2 Week van de Mediawijsheid

De Week van de Mediawijsheid is een jaarlijks terugkerende publiekscampagne en een initiatief van Netwerk Mediawijsheid, deze vindt plaats begin november. We ervaren veel plezier en gemak van ons gebruik van online media. We werken en leren op afstand en houden contact met familie en vrienden. Maar de online wereld staat ook onder druk, bijvoorbeeld door haat, nepnieuws en cybercriminaliteit. In de bovenbouwgroepen vinden we het van belang om hier aandacht aan te besteden. We gaan in op vragen als; Hoe ervaar jij sociale media? Voel jij je er verbonden en veilig? En hoe denk jij dat we het online samen sociaal kunnen houden? Hoe gedraag je je op WhatsApp ?

2.4.3 Week van de Lentekriebels

De Week van de Lentekriebels is een jaarlijkse projectweek (in de maand maart)voor het basisonderwijs over relaties en seksualiteit. Voor scholen is het een laagdrempelige manier om kennis te maken met het geven van lessen relationele en seksuele vorming. Alle scholen in Nederland zijn verplicht om aandacht te besteden aan seksualiteit. Om te zorgen dat alle kinderen in aanloop naar volwassenheid goede informatie krijgen en leren hoe je gezonde relaties aangaat, is relationele en seksuele vorming ook op school belangrijk. Juist ook op de basisschool, voordat kinderen in de puberteit komen en kinderen lichamelijk en emotioneel erg veranderen. Door relationele en seksuele vorming, leren kinderen praten over relaties en seksualiteit, hun wensen en grenzen aanvoelen en aangeven én weloverwogen keuzes maken in wat ze wel en niet doen.

2.5 Omgaan met pestgedrag

Helaas komt pesten op iedere school voor. Omdat pesten heel schadelijk kan zijn moeten we er samen voor zorgen dat het snel stopt. Het duidelijk begrenzen van ongewenst gedrag en het herstellen van het vertrouwen vinden wij van groot belang.

Het anti-pestprotocol heeft als doel:

- Dat alle leerlingen zich veilig voelen op school. School is bedoeld om te leren en dit kan alleen als de leerlingen zich veilig voelen.
- Leerlingen, leerkrachten, directie, interne vertrouwenspersoon en de kanjer-en antipestcoördinator weten wat ze kunnen doen ter preventie van onveilige situaties en hoe ze kunnen handelen als het toch onveilig wordt.

Wat is pesten? Er zijn verschillende fases waarin kinderen problemen kunnen ondervinden in de omgang met elkaar.

1. In deze fase hebben leerlingen wat “last” van elkaar en dat is normaal, dit zijn leermomenten voor de leerlingen. Het leren omgaan met behoeftes van anderen hoort erbij. We leren de leerlingen de intenties van anderen te interpreteren. Deze fase is ook belangrijk voor het ontwikkelen van de SEL competenties (**s**ociaal-**e**motioneel **l**eren).

2. “Het storende gedrag gaat door”. Als storend of vervelend gedrag wordt genegeerd dan houdt het meestal vanzelf op. Negeer het of loop weg, ga samen met behulp van een klasgenoot die je vertrouwt iets anders doen. Het omgaan met storend gedrag is een stap die in de lessen van de Kanjertraining wordt geoefend. Gaat het gedrag toch door, dan stap je naar een volwassenen die je kan helpen.

3. “Iemand wordt steeds opnieuw lastiggevallen vanuit een machtspositie”. Dit noemen we pesten. De Kanjertraining spreekt van pestproblematiek wanneer een kind of groepje in een machtsverhouding steeds opnieuw een ander kind blijft lastigvallen (psychisch, verbaal of fysiek, direct of via internet of mobiel).

De Kanjertraining heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen, maar het gaat wel eens mis. Dat is niet erg, daar leren ze van. Toch zijn er soms kinderen die zich wel willen misdragen. We maken dan ook een onderscheid tussen onmacht en onwil in de aanpak van grensoverschrijdend gedrag.

Wanneer de gevolgen voor de gepeste goed duidelijk worden gemaakt aan de pester, zijn de meeste kinderen bereid hiermee te stoppen. Als dat niet voldoende is, dan wordt duidelijk gemaakt wat de gevolgen voor de pester zullen zijn. In het ontstaan en het in stand houden van pesten zijn de reacties van leeftijdsgenoten op de pester van zeer groot belang.

Zolang de leeftijdsgenoten het pesten blijven aanmoedigen (dit noemen wij benzine geven aan de motor) is het voor de pester moeilijker om te stoppen. Wanneer in een groep een mentaliteit van respect en vertrouwen is zal er minder gepest worden. Wanneer er een onveilige sfeer is, waarin leerlingen zich moeten bewijzen en bezig zijn met hun status in de groep, wordt er vaak meer gepest.

Pesten gebeurt per definitie achter de rug van degene die kan ingrijpen, zoals een vader/moeder, leerkracht. Dat betekent dat er goed moet worden samengewerkt tussen school en ouders enerzijds en dat kinderen moet worden geleerd hoe zij kunnen aangeven dat zij zich gepest voelen of merken dat er in hun omgeving wordt gepest. Zie hiervoor ons anti-pestprotocol hieronder.

Wat is dan plagen? Bij plagen liggen de machtsverhoudingen gelijk en de rollen kunnen wisselen (de ene keer plaagt de een, de andere keer de ander). Het is vaak leuk, plezierig en grappig, er zijn geen kwade bijbedoelingen! Plagen gebeurt meestal in het zicht van de leerkrachten. Zie verder Sociale Veiligheidsprotocol Kanjertraining.

2.5.1 Anti-pestprotocol

Het Anti-pestprotocol van de Wegwijzer bestaat uit de volgende stappen:

1. Gesprek met betrokken leerlingen o.l.v. groepsleerkracht, met name met de pester(s) en slachtoffer(s). Het gesprek met de pester(s) heeft een waarschuwende functie. De afspraken over gewenste gedragsverbetering binnen een gestelde termijn, worden vastgelegd in een gedragscontract. Hierin staan de gemaakte afspraken met betrekking tot het gedrag van het kind. Deze worden besproken door ouders, kind en leerkracht.

De groepsleerkracht informeert:

- ouders van beide partijen
- collega's van dezelfde bouw (met het oog op de pleinwacht), IB en TSO·club

Indien nodig denkt de APC mee met de aanpak.

2. De groepsleerkracht controleert en houdt de naleving van de gemaakte afspraken bij. Dit gebeurt binnen een termijn van (ongeveer) 4 weken. Pestincidenten worden vastgelegd in het dossier van de betreffende kinderen (Parnassys). APC checkt de stand van zaken bij de ouders van het gepeste kind en de groepsleerkracht.

3. Als het pestgedrag niet stopt, volgt een tweede gesprek met de pester(s) en hun ouders onder leiding van de directie. Pester(s) krijgen opnieuw tijd om hun gedrag aan te passen. Tevens kan begeleiding van een gedragsspecialist ingezet worden om wel tot een gedragsverandering te komen. Daarnaast worden er pedagogische strafmaatregelen genomen tegen de pester(s) en deze worden vermeld in het dossier. De APC is op de hoogte en coördineert zo nodig de samenhangende aanpak.

4. De groepsleerkracht controleert en houdt de naleving van de gemaakte afspraken bij. Dit gebeurt binnen een termijn van (ongeveer) 4 weken. Pestincidenten worden vastgelegd in het dossier. De APC checkt de stand van zaken bij de groepsleerkracht en de ouders van het gepeste kind.

5. Als het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt, zal het protocol 'schorsen en verwijderen' worden ingezet. Ook wordt verplichte begeleiding/hulpverlening ingezet om tot gedragsverandering te komen. Informatie wordt vastgelegd in het dossier van de pester(s). De APC wordt geïnformeerd door de directie en coördineert de aanpak.

De Wegwijzer
CHRISTELIJKE BASISSCHOOL

VCO HIERDEN HARDERWIJK